

hoogheemraadschap
**Hollands
Noorderkwartier**

De heer Vonk
AWP

Datum
27-1-2020

Uw kenmerk

Registratienummer
20.0013278

Contactpersoon
L. Boon

Telefoonnummer
+72 5827087

Onderwerp
Additionele vraag onderloopsheid
beschoeiingen

Geachte heer Vonk,

Op 29-12-2019 stelde u het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) een additionele schriftelijke vraag over onderloopsheid van beschoeiingen (20.0001742). Met deze brief voorzien wij in de beantwoording van uw vraag. Op de volgende pagina vindt u de vraag, gevolgd door een reactie.

Met vriendelijke groet,

namens het college van dijkgraaf en hoogheemraden,

de secretaris,

de dijkgraaf,

M.J. Kuipers

drs. L.H.M. Kohsiek

1. U stelt in uw antwoord onder 3) dat er uitspraken uit het verband getrokken zijn.
Welke uitspraken zijn uit welk verband getrokken?

Antwoord: Tijdens het bezoek in Berkhout is door de heer Buré opgemerkt dat zijn uitspraken in de krant uit verband getrokken zijn. Dit is door ons voor kennisgeving aangenomen en hier is niet op doorgevraagd.

2. Onderloopsheid blijkt een sluipend proces. Onder antwoord 4) geeft u aan dat de oorzaak van onderloopsheid bij HHNK bekend is. U stelt impliciet dat binnen 2 jaar na te diep baggeren de wallekant instort en dat dus als baggeren langer geleden is, bijvoorbeeld de poldersloot de Tocht in Berkhout, dit niet de oorzaak van onderloopsheid kan veroorzaken. Als worteldoek bij de beschoeiing is aangebracht kan het instorten van de wallekant vertraagd worden, de bovenlaag van de grond hangt dan als het ware in het worteldoek, maar daaronder kan de grond langzaam volledig wegsijpelen. Vanwege boom- en plantenwortels kan de grond oppervlakkig vastgehouden worden. Door het worteldoek en de wortels van bomen verloopt het proces veel trager dan de door u genoemde 2 jaren.
Kunt u zich vinden in de stelling dat onderloopsheid in een langere periode dan 2 jaar na baggeren zich kan gaan voordoen?

Antwoord: Beschoeiingen zijn belangrijk voor het behoud van het perceel en de watergang. Dit vanwege de grondkerende werking die een beschoeiing heeft. Omdat de grond wordt tegengehouden blijft het perceel intact en zakt de grond niet in de aangrenzende watergang. Het inzakken is onwenselijk omdat het water dan ondieper kan worden of zelfs dichtgroeit. Beschoeiing gaat circa 15 jaar mee. Dit is geen lange periode en over het algemeen zijn niet alle perceeleigenaren zich bewust van de levensduur van een beschoeiing. De vraag of een beschoeiing aan vervanging toe is speelt vaak pas op, op het moment dat ze verrot of versleten zijn en als er schade is. Er kan dan ook sprake zijn van onderloopsheid. Dit kan een sluipend proces zijn. De oorzaak hiervan is echter een ondeugdelijke beschoeiing en niet het verwijderen van bagger. Ter illustratie: In een zijslot waar HHNK niet baggert langs het betreffende perceel in Berkhout was de situatie van onderloopsheid hetzelfde.

Voorschriften die HHNK aan het aanleggen van een beschoeiing verbindt zijn:

- De beschoeiing wordt zodanig gemaakt en zonodig verankerd dat deze voldoende grondkerend is en geen uitspoeling van grond in de waterloop plaatsvindt.
- De beschoeiing wordt grond dicht afgewerkt, zodanig dat geen grond en/of ander materiaal vanachter de beschoeiing in het natte deel van het oppervlaktewaterlichaam kunnen geraken.

3. Onder 4) schrijft u dat er bij baggeren maximaal de vaste bodem als diepte aangehouden wordt. In grote delen van ons gebied is die vaste bodem "ver weg", bijvoorbeeld het veenweide gebied. Voor de bescherming van de oevers wordt er idealiter niet dieper gebaggerd dan de diepte van de beschoeiing.

Vraag: wordt er bij het baggerbestek en het baggeren expliciet rekening gehouden met de diepte van de beschoeiing?

Antwoord: Nee. We baggeren maximaal tot de vaste bodem en doen dit doorgaans om aan de leggermaat te voldoen. Voor elke watergang staat in de legger omschreven wie verantwoordelijk is voor het onderhoud. Ook staat in de legger wat de onderhoudsplicht

precies inhoudt. Daarnaast baggeren we over het algemeen tot 1 meter vanaf de oever; niet vanwege de stabiliteit van de oevers maar vanwege natuurwaarden. Er wordt dus niet gebaggerd langs de beschoeiing behalve bij smalle krap bemeten sloten.

4. In antwoord 5) stelt u dat onderloopsheid zich niet voor dient te doen. Feit is echter, dat het probleem van onderloopsheid veelvuldig voorkomt van Spierdijk tot Hoogkarspel. Burgers hebben te goede trouw door externe professionele bedrijven (dure) beschoeiingen laten aanbrengen. Onze medewerkers hebben op 22 november jl. bij de beschoeiing van onze ingeland in Berkhout onderloopsheid geconstateerd.

Vraag; Komen de kosten van het herstel van de schade van de beschoeiing in beginsel in aanmerking voor nadeelcompensatie cq vergoeding?

Antwoord: Nee, de kosten voor herstel van schade aan oevers komen niet in aanmerking voor nadeelcompensatie. Er kan geen aanspraak gemaakt worden op nadeelcompensatie of een vergoeding omdat de schade niet zozeer wordt veroorzaakt door het handelen van HHNK maar een gevolg is van de constructie van de beschoeiing, waar de eigenaar zelf voor verantwoordelijk is.

5. Het lijkt een kans, nu het verschijnsel onderloopsheid bekend en geconstateerd is, om dit in de toekomst zoveel mogelijk te beperken. Dit zou kunnen door bij een vergunningaanvraag voor een beschoeiing de gebiedsbeheerder van het Waterschap ter plaatse gaat kijken of de beschoeiing op de juiste waterlijn wordt aangelegd. Tegelijkertijd kan de gebiedsbeheerder zijn peilstok meenemen en meten op welke afstand de vaste grond zich onder het wateroppervlak bevindt. In de te verstrekken vergunning kan HHNK adviseren dat (de schotten van) de beschoeiing tot in de vaste grond aangebracht moeten worden teneinde onderloopsheid in de toekomst tot een minimum te beperken.

Vraag: wilt u dit in het vergunningstraject invoegen?

Antwoord: Nee. In de geest van de omgevingswet streeft HHNK er naar burgers zoveel als mogelijk zelf te laten bepalen 'hoe' zij een bepaald doel bereiken en zijn we terughoudend in het voorschrijven van extra regels. In dit geval het onderhoud van hun oever en bijhorende beschoeiing. HHNK is daarnaast niet voornemens extra middelen in te zetten om gebiedsbeheerders ter plaatse de afstand tot de vaste grond in te meten bij een vergunningsaanvraag voor een beschoeiing. Hoewel we de bedoeling achter uw voorstel ondersteunen gaat de voorkeur uit naar een minder verstrekkende en goedkopere maatregel (zie het antwoord op vraag 6.). Wij willen burgers namelijk wel faciliteren en goed informeren over het aanbrengen van beschoeiingen.

en zo nee:

6. We weten dat onderloopsheid van beschoeiingen zich voordoet ondanks dat burgers te goede trouw beschoeiingen hebben laten aanbrengen door externe bedrijven. Er is dus geen sprake van kwade wil. Deze burgers komen na jaren voor vervelende verrassingen te staan. Zeer waarschijnlijk ten gevolge van baggerwerkzaamheden.

Hoe beschermen we onze burgers en voorkomen we deze onderloopsheid in de toekomst?

Antwoord: Om aan uw verzoek tegemoet te komen en burgers zo goed mogelijk te informeren zullen wij op onze internetpagina bij het onderwerp beschoeiingen, onder veel gestelde vragen, een extra uitleg toevoegen over (het voorkomen van) onderloopsheid.